

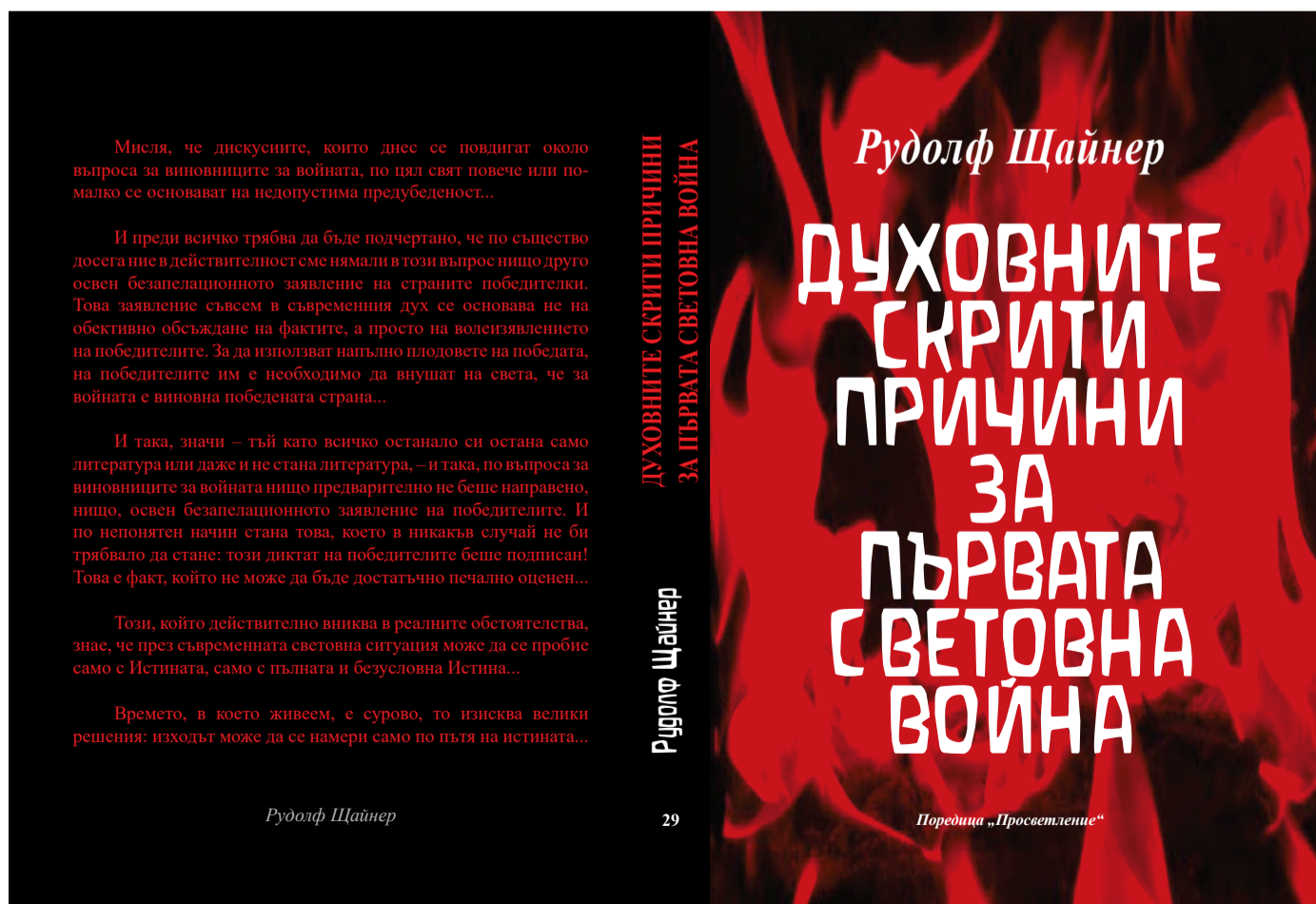
Скъпи приятели и почитатели на творчеството на Рудолф Щайнер!

През месец октомври 2016 г. Издателско ателие Аб ще издаде 4 книги от Рудолф Щайнер, включени в Поредица „Просветление“, на абонаментен принцип:

1. Р. Щайнер, „*Духовните скрити причини за Първата световна война*“ (GA 174b)
преводач: Евгени Мангуров
обем: 372 стр., цена: 12 лв.
2. Р. Щайнер, „*Здраве и болест*“ (GA 348)
преводач: Евгени Мангуров
обем: 378 стр., цена: 12 лв.
3. Р. Щайнер, „*Формиране на съдбата и живот след смъртта*“, (GA 157a)
преводач: М. Пашова, редактор: Хр. Маринов
обем: 190 стр., цена: 8 лв.
4. Р. Щайнер, „*Животът между смъртта и новото раждане*“, (GA 141)
преводач: Хр. Маринов, редактор: М. Пашова
обем: 194 стр., цена: 8 лв.

Абонамент за някоя от книгите или за четирите може да се направи на ел. поща на издателството:
prosvetlenie@abv.bg

С най-хубави пожелания!
Хр. Маринов

Разбира се, много лесно е да се разбере защо човек е заболял, ако си е счупил крака или главата при падане. Тук именно по външен начин е видно каква е причината за болестта. Но при така наречените вътрешни болести често се мисли не за това, откъде те са се появили, а по какъв начин внезапно са се появили. И това е свързано с въпроса, който преди всичко се поставя, с въпроса, как става така, че намирайки се близо до някой болен, можеш да се заразиш от него. Външната наука отговаря на това много лесно, като казва: от болния, който има например грип, се разхвърчат бактерии, след това аз вдъшвам тези бактерии и те предизвикват в мен болестта. Получава се нещо подобно на това, сякаш някой ме е ударил с мотика и от това съм заболял: болният е хвърлил в мен купчина бактерии, бомбардирал ме е с тях, и от това се заболявам. Обаче тези неща съвсем не са така прости, работата тук стои по друг начин.

Рудолф Щайнер

ЗДРАВЕ И БОЛЕСТ

Рудолф Щайнер

30

ЗДРАВЕ И БОЛЕСТ

Лекции
за
строителите
на
Гьотеанума
от
Рудолф Щайнер

Поредица „Просветление“

Безкрайно страдание пронизва обкръжаващата ни атмосфера в областта на възприятията и чувствата. Омраза и антипатия вят в духовното пространство и лесно могат да покажат колко далеч, далеч още са хората в наше време от онази любов, която е искал да възвести този, чието Рождество се чества на Коледа. Но една мисъл изпъква особено на преден план. Ние мислим за това как врагът може да противостои на врага, съперник – на съперника, как хората могат взаимно да си причиняват смърт и как могат да преминат през същата порта на смъртта с мисълта за божествения водач на светлината, за Исус Христос. Спомняме си как над Земята, по която се ширят войни, страдания и раздори, могат да са единни тези, които иначе са толкова разединени, доколкото в дълбините на сърцето си носят връзката си с това, което е навлязло в света в деня, който отпразнуваме тържествено като Коледа. Мислим си как чрез цялата вражда, чрез цялата антипатия, чрез цялата ненавист в човешките души навсякъде по това време от кръвта и омразата може да си пробие път едно усещане: мисълта за съкровенията свързаност с Единния, с този, който е свързал сърцата с нещо по-висше от всичко, което някога би могло да разедини хората на Земята. Така че тази мисъл наистина е от безкрайно голяма величина, една мисъл с безкрайна дълбочина на чувството, мисълта за Исус Христос, която обединява хората, колкото и разединени да могат да бъдат те по отношение на всичко, касаещо света.

Рудолф Щайнер

ФОРМИРАНЕ НА СЪДБАТА

Рудолф Щайнер

31

Рудолф Щайнер Формиране на съдбата и живот след смъртта

Поредица „Просветление“

Вече трябва да се каже, въпреки че ще изглежда странно за мнозина: животът в Камалока е много тежък за човек, който се е вкопчил за общественото мнение или е бил уловен в примката на собствените си преценки твърде рано. И особено хората, които в рамките на общественото мнение вярват, че човек има своя независима преценка – защото такава човек никога не е имал, – правят живота си в Камалока изключително тежък. След времето на Камалока обаче общественото мнение вече няма абсолютно никакво значение. И за живота след смъртта наистина няма никакво значение, независимо дали хората имат такива нюанси на обществено мнение като либерализъм или консерватизъм, радикализъм или реакционерство. Това е нещо, което няма значение за групирането на хората и което се формира само на Земята, за да възпрепятства напредъка на еволюцията, за който хората би трябвало да работят и който води до озаряване на съзнанието, действащо след смъртта. Тези същества, стоящи зад общественото мнение, са избрали да не участват в напредъка, импулсиран от Мистерията на Голгота.

Рудолф Щайнер

ЖИВОТЪТ МЕЖДУ СМЪРТТА И НОВОТО РАЖДАНЕ

Р. Щайнер

32

Рудолф Щайнер Животът между смъртта и новото раждане

Поредица „Просветление“

СЪДЪРЖАНИЕ НА КНИГИТЕ:

1. Рудолф Щайнер, „Духовните скрити причини за Първата световна война“ (GA 174b):

ПЪРВА ЛЕКЦИЯ, 30 септември 1914 г.

Съвременността като време за изпитания. Съюзът между Германия и Австрия и противоестественият съюз на Франция и Англия с Русия. Разбиране за настоящите съдби на народите чрез цикъла на душите на народите. Борбата на душевните сили в мистериите драми като образ на борбата на народите. Безсмислеността на въпроса за виновниците за войната. Херман Грим за немците. Душата на убития ерцхерцог. Превръщането на силите на страха в мъжество и въодушевление. Помощта на загиналите за сражаващите се. Развитие на способността за любов чрез духовната наука. Войната като велик духовен учител. Думите на един отиващ на бой. Помощта на изречението: „Духове на вашите души...“ Стремжът на германците към мир. Войната като заговор срещу духовния живот на германците. Към обективност по отношение на народностния дух призовава изречението: „Ти, мой земен космически дух...“ Надежда за бъдещето.

ВТОРА ЛЕКЦИЯ, 3 февруари 1915 г.

Истините за стълкновенията на народите не са общозначими и не са достъпни за човешкото познание. Разликата в мисиите на цветните и белите народи. Бъдещата велика битка между цветната и бялата раса. Свообразието на германските народи. Балдур и Христос. Славянската култура като предтеча на шестата културна епоха. Размяната на писма между Ренан и Штраус. Възможността за Средна Европа да излезе извън пределите на националното. В Англия Теософията е редом с външния духовен живот, в Германия Антропософията е в тясна връзка с останалия духовен живот. Казаното в 1870 г. За тенденциите в Русия към придвижване на Запад. Значението на днешните ни мисли и чувства за бъдещето.

ТРЕТА ЛЕКЦИЯ, 14 февруари 1915 г.

Връзката на човека с духа на неговия народ и с духовете на другите народи. Окултни основи за разгръщане на войната. Явяването на Христос в етерно тяло. Съюзът на Франция и Русия като външна илюзия. Задачата на Централна Европа. Дейността на Христос в неосъзнатите сили на душата. Константин, Орлеанската дева, Олаф Естезон и 13-те свети ноци. Трудностите на себепознанието. Коремно и главово ясновиждане. Пробуждане на съзнанието в душите след смъртта. Тео Файс и действието на неговото етерно тяло в Гьотеанума. Етерните тела на загиналите в сражения.

ЧЕТВЪРТА ЛЕКЦИЯ, 22 ноември 1915 г.

Значението на масовата смърт по време на война. София Щинде. Нашата връзка с умрелите. Животът в духовния свят след смъртта. Действието на Йерархиите в битието на умрелите. Значението на нашата памет за умрелите за самите умрели.

ПЕТА ЛЕКЦИЯ, 23 ноември 1915 г.

Преживявания на душата след смъртта. Панорама на живота. Продължаващата памет за момента на смъртта. Навлизане в камалока. Формиране на кармата. Връзката на нашето съзнание в съня с живота в камалока. Действие на етерните тела на преждевременно умрелите.

ШЕСТА ЛЕКЦИЯ, 24 ноември 1915 г.

Образуване на семената на растенията под въздействие на космическите сили. Наблюдение на астралното в света на животните. Загадката на смъртта. Дейността на рано умрелите в отвъдното. Резултати от изследванията на Мориц Бенедикт. Значение на духовното за развитието на Земята към бъдещия Юпитер.

СЕДМА ЛЕКЦИЯ, 12 март 1916 г.

Отхвърлянето на Антропософията от Ани Безант. Съществените черти на руския народ. Използването на тези качества от властимащите. Необходимостта от възприемане на средноевропейския импулс от руския народ. Противоположност между същността на германския и английския народ. Целите на англосаксонските окултисти. Развитието на Елена Петровна Блаватска. Машиниците на френските окултисти в разгръщането на войната.

ОСМА ЛЕКЦИЯ, 15 март 1916 г.

Значение на нашите мисли за работата на третата Йерархия върху развитието на Земята. Формирането на следващата ни инкарнация чрез следсмъртните преживявания на душата. Поява на знание за духовното в кармата на Бертрам. Безпомощността на съвременната медицина. К. Е. фон Баер и Ернст Хекел. Тайните интриги на свободните зидари и панславистите.

ДЕВЕТА ЛЕКЦИЯ, 11 май 1917 г.

Потребност на съвременния човек от Антропософията. Пробуждане за самостоятелност чрез антропософската литература. Недоразумения при четенето ѝ. Откъснатото от действителността съвременно мислене. Лео Кьонигсбергер. Стремжът на хората към удобство. Внасяне на личния елемент в антропософското движение. Е. Бамлер, Макс Зейлинг, Макс Хайндел. Необходимост от два подхода.

ДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 13 май 1917 г.

Необходимостта от материализъм. Ернест Ренан. Подмладяването на човечеството. Удроу Уилсън. Проникване в дейността на третата Йерархия и развитие на самостоятелност в човека. Въздействие на лишените от духовност методи на възпитание в наши дни. Лишените от реалност съвременни възгледи „Градът като форма на живот“ и „Античният град“. Два подхода.

ЕДИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 15 май 1917 г.

Душевното и неговата връзка с отвъдното. Ритмите на живота. Загубата на съзнанието за духовното през епохите. Насилственото посвещаване на римските цезари. Нерон като първия психоаналитик. Значение на Мистерията на Голгота за развитие на себесъзнанието на човечеството. Вредността на абстрактните идеи. Конкретното прилагане на идеите за братство, равенство и свобода. Тричленността на човека и съборът от 869 година. Задачата на духовната наука във връзка с пречките от внасянето на личното.

ДВАНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 23 февруари 1918 г.

Мислене, чувство и воля. Общуването ни с умрелите. Възстановяване на общуването с умрелите чрез конкретни спомени. Истинският исторически преглед и илюзията на историята. Особенности във взаимоотношенията ни с умрелите. Пътят на Ерве до фашизма. Духовните основи на взаимоотношенията Изток – Запад.

ТРИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 24 февруари 1918 г.

Победата на Михаил над ариманичните духове и въздействието ѝ върху Земята. Значението на 1879 година. Мъртвите, лъжливите им призови и въздействието им в педагогиката. Интересът към дълбоките въпроси на работниците. Теодор Циген. Ленин. Последствия от откъснатото от живота мислене! Уилсън като непрактичен теоретик.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 23 април 1918 г.

Някои конкретни сведения за живота след смъртта. Значение на имагинациите, инспирациите и интуициите за живота между смъртта и новото раждане. Едуард фон Хартман. Двете различни книги на Хертвиг. Луциферическите импулси в миналото, ариманическите импулси в бъдещето. Значението на бездуховността на съвременния живот за социалния живот.

ПЕТНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 26 април 1918 г.

Подмладяване на човечеството. Настройката за очакване и значението му в педагогиката. Вредността на съвременните методи на възпитание. Образното преподаване като противовес на наизустяването на буквите. Примери за въвеждане в пълно преживяване на природата. Нашето общуване с умрелите. Живото продължаване на въздействието на Гьоте в духовната наука. Уилсънизъмът и Ленинизъмът като породени от лишения от духовност мироглед.

ШЕСТНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 21 март 1921 г.

Въпросът за виновниците за войната и диктатът на победителите. Двете основни мисли в ръководителите на англосаксонската раса. Два пътя на английската политика. Непрактичността на мисленето на „практиците“. Икономическата и политическа обстановка в Австрия в навечерието на разразилата се война. Германският император. Решението на Молтке. Неговите мемоари. Важните моменти преди началото на войната. Неосведомеността на отговорните лица. Потребността от обширен исторически преглед.

2. Рудолф Щайнер, „Здраве и болест“ (GA 348):

ПЪРВА ЛЕКЦИЯ, 19 октомври 1922 г.

За положението в света. Причини за заболяванията

За съвременното положение в света; хаосът в голямата политика. Последната реч на Уилям Уиндъмс преди да го поразят инсулт. Лекарят Лудвиг Шлайх и човекът, поразен от трудно диагностируем инсулт. За заболяванията в детска възраст, за детските болести.

ВТОРА ЛЕКЦИЯ, 24 октомври 1922 г.

Заболявания в течение на различните възрастови периоди от живота

Особеният характер на детските болести; сепсис при новородените, жълтеница, диспепсия, кандидоза, така наречените детски гърчове, спазми, полиомиелит, скарлатина. Духовните болести винаги се проявяват като соматични (телесни) заболявания. Първоизточник и значение на духовните сили, които в детския организъм изхождат от главата. За заболяванията, възникващи поради това, че при работа на духовно-душевните сили, осъществяващата се по направление от главата, възникват соматични нарушения; за заболяванията, възникващи вследствие на прекомерна слабост на тялото.

ТРЕТА ЛЕКЦИЯ, 29 ноември 1922 г.

За образуването на човешките органи на слуха. Орел, Лъв, Бик, Човек

За строежа на ухото; лабиринт, чукче, наковалня, стреме (слухова костичка), евстахиева тръба и три полукръгли каналчета. В ухото ние сякаш носим малко човече. Орел, Лъв и Бик като представители на трите съставляващи части на човешката природа и Човекът, обединяващ тези три члена. Символите на четиримата евангелисти.

ЧЕТВЪРТА ЛЕКЦИЯ, 2 декември 1922 г.

За щитовидната жлеза и за хормоните. Експериментите на Щайнах. Курс за духовно и материално подмладяване

Щитовидната жлеза и значението ѝ за общия организъм на човека. Действие на хормоните на щитовидната жлеза. Жизненият процес в човека се състои в това, че човек вътрешно постоянно отравя себе си, докато дейността на жлезите с вътрешна секреция способства в него за отделяне на отровата. Теорията на Щайнах за жлезите с вътрешна секреция. Възгледите на Мечников за остаряването. Сенчестата страна на курса за подмладяване. Вътрешната пронизаност с духовна дейност като източник за подмладяване.

ПЕТА ЛЕКЦИЯ, 13 декември 1922 г.

Очи. Цвет на косите

Подробно описание на строежа на окото. Окото всъщност е малък свят. Късогледство и далекогледство. Защо имаме две очи. Езикът на очите. Ирисовата обвивка и цветът на очите. Измиране на блондините. Телесни и душевни сили.

ШЕСТА ЛЕКЦИЯ, 16 декември 1922 г.

Нос, обоняние и вкус

Обонятелното сетиво при дивите народи. Обоняние при кучетата. Защо слонът е най-разумен сред животните? Носни половини, носна преграда, слизеста обвивка и решетъчна кост. Решетъчната кост и обонятелният нерв. Хора, вътрешните органи на които са изместени от обичайните места. Професор Бенедикт и изследванията му на черепи на престъпници. Убийците и престъпниците имат скъсени части на тилната кост. Помирисваме само това, което се е изпарило. За махането с опашка при кучето. За трансформация на силата на махането при човека. Смисълът на съчувствието и разбирането при човека. Куче, хванало следа. Разумността, способността за различаване при човека се получава поради това, че той е преодолял обонятелното сетиво. Сравнение между обоняние и вкус. Строежът на човека зависи от нервите.

СЕДМА ЛЕКЦИЯ, 20 декември 1922 г.

Духовнонаучни основи на учението за органите на сетивно възприятие

За разпространеното по цялото тяло на човека осезателно сетиво, за вкусовото усещане, за обонянието, за сетивото за топлина. Състав на кожата; за различните слоеве на кожата. Така нареченият пикнически (от гръцки *rukpos* – плътен, здрав – бел. пр.) строеж на тялото. Кожните нерви са трансформирани вкусови нерви. Не можем да усетим вкуса на това, което първо не е преобразувано във вода. Осъзнаване на вкусовото начало. Миграцията на пресноводните риби. За полета на птиците. Всички мисли са всъщност трансформирани миризми. Воден човек, въздушен човек и топлинен човек. Водният човек усеща вкуса, газообразният човек усеща миризмата. Само благодарение на това, че ние също сме част от мировата топлина, при това по-топла от нашето обкръжение, ние чувстваме своята обособеност от света. Човек възприема топлината като цяло, това означава, че няма специфични органи за възприемане на топлината.

ОСМА ЛЕКЦИЯ, 23 декември 1922 г.

За живота на душата в процеса на дишане

Човек живее благодарение на своя дихателен процес. Нашият живот се поддържа от това, че ние вдъшваме кислород и издишваме въглена киселина. Кислород, въглерод и въглероден двуокис. Бактериите трябва да бъдат защитени от Земята; те живеят преди всичко благодарение на влиянието на Луната. Благодарение на оплождането човешката яйцеклетка се защитава от унищожението, предизвикано от силите на Земята. Нашият душевен живот се извършва във въздуха; така ние се защитаваме от силите на Земята. Душевият живот идва без посредничеството на Земята. Опитът на Плато. За подаграта. Човек е здрав именно защото той постоянно е защитен от земното влияние. Всяко лечение на болест се основава на това, да се отдели човек от земното влияние.

ДЕВЕТА ЛЕКЦИЯ, 27 декември 1922 г.

От какво се разболяваме? Грип, сenna хрема, душевни болести

Поява на вътрешните болести. Постоянното унищожение на хранителните вещества от астралното тяло. Астралното тяло разпределя хранителните вещества по отделните органи. В какво се състои слушането. За заразяването с инфекциозни заболявания. За сenna хрема и за средствата, действащи срещу нея. В какво е причината за така наречените соматични заболявания, обусловени вътрешно, и в какво е причината за така наречените психични заболявания. Самият дух не се разболява. Предразположение към физически болести и предразположение към така наречените психически болести. *Dementia graecosa* или така нареченото юношеско слабоумие.

ДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 30 декември 1922 г.

Треска, колапс. Бременност

Повишената температура на тялото и колапсът като два противоположни симптома, появяващи се предимно в хода на болестта. За отровата на бляна (попадийка, буника – бел. пр.), *Hyoscyatum L.* Съпринадлежност на долната част на тялото и предния мозък, сърцето и средния мозък, дишането и крайната тилна част на мозъка. Бременност; изключително усилване на дейността на долната част на тялото. Настъпване на бременността. Хидроцефали и деца с така наречения удължен череп (оксифалия – бел. пр.). На душевно ниво предният мозък е свързан с волята, средният – с чувството, а задният мозък – с мисленето. За прегледа на бременността. За преекзистенцията, предземното съществуване на човека.

ЕДИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 5 януари 1923 г.

Мозък и мислене

Слово към работниците след пожара на зданието на Гьотеанума. За враждебността. Доказателство за безсмислеността на предположението, че самият мозък мисли; мъдрите действия на бръмбарите-гробари и осите-ездачи. Осите са създали хартията доста по-рано от човека. Разумът е разпространен навсякъде. Посредством главния мозък човек може да използва този разум, който се намира във всички неща, обаче самият човек не създава разум. Духовно-душевното начало използва мозъка, за да акумулира разум. Експериментите на госпожа Колиско с далака като своеобразен регулатор на ритъма на храненето. Изказванията по темата на един мюнхенски професор.

ДВАНДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 8 януари 1923 г.

Действието на алкохола в човека

Въздействие на алкохола върху душевната структура като цяло. Поява на махмурлук. За така наречения *Delirium tremens*. Макар алкохолът да нахлува предимно в кръвта, последната въпреки това е достатъчно силно защитена от такова нахлуване. Червените кръвни телца са по-важни за жената, докато белите кръвни телца са по-важни за мъжа. Женските менопаузи и мъжкото семе. Ако жената пие, се разрушават вътрешните органи на детето вследствие на тежестта; ако мъжът пие, се разрушава нервната система на детето. Вредата от въздействието на фосфора, когато постъпва в тялото отвън. При хронична употреба на спиртни напитки алкохолът действа сам по себе си като алкохол; прекалено много се консервира от него. При така наречения хроничен алкохолизъм костният мозък с времето отслабва и кръвта малко по малко се разрушава. Забраната за употреба на спиртни напитки и разпространението вследствие на това на кокаин.

ТРИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 10 януари 1923 г.

Силата на разсъдъка като резултат от въздействието на Слънцето. За постройките на бобрите и осите

Канадският бобръ е флегматично същество. Уединените летни жилища и зимното жилище на бобрите. Как бобрът строи своята зимна къщичка. Как се осъществява нормалното мислене. За изкусно построените гнезда на осите. За размножението на осите и зависимостта му от годишния кръгооборот. Това, което става на Земята, създава половите сили; това, което идва от Космоса, създава разум и убива половите сили. Строителството на гнездата на осите и селищата на бобрите пряко зависи от Слънцето. Човек всъщност е слънчево същество, той само е изоставен на Земята. В природата има сили, които, действайки от една страна, са благотворни; действайки от друга, са като отрова.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 13 януари 1923 г.

Действие на никотина. Храната на растенията и хранителните средства на животните. Употреба на абсент, настойка от пелин. Раждането на близнаци

Благодарение на никотина се предизвиква по-силна дейност на сърцето. Вследствие на отравянето с никотин всичко вътре в човека бавно загива, сърцето е подложено на притъпяване на страх. Лечение на отслабено кръвообращение с помощта на пушене. За растителната и животинска храна. Войнствените народи употребяват месна храна. Благодатното действие на вегетарианството. Диабет: соматичните нарушения при човека възникват вследствие на прекомерното производство на захар. Предписанието на Мойсей за храненето. Последствия от употребата на абсент. Как се появяват близнаци.

ПЕТНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 20 януари 1923 г.

Дифтерит и грип. Кривоогледство

Най-важните симптоми при дифтерит. Балнеологично лечение на дифтерит; необходимост от възбуждане на нормалното функциониране на кожата. За прекалено твърдата и прекалено меката кожа. Грипът всъщност е мозъчно заболяване. Правилната грижа за болния има голямо значение. Розмаринови вани при дифтерит. Оперативно лечение на кривоогледство и заболявания на мозъка.

ШЕСТНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 27 януари 1923 г.

Връзка между дишане и кръвообращение. Жълтеница, шарка, бяс

Как се отнася дишането към кръвообращението; движението на кръвта при човека става доста по-бързо, отколкото дишането. Функцията на черния дроб като противоположност на дейността на кожата и белите дробове. Прекомерната дейност на черния дроб; жълтеницата като прекалено слаба дейност на черния дроб. Шарка. За бяса и ваксините за бяс. Каквото и да мислим, човек трябва постоянно да има в себе си отрова; на нервната система е необходим умъртвяващият въглероден двуокис. Дишането днес и древното дишане на азот. Голямата Платонова година.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 3 февруари 1923 г.

Действие на абсента. Заболявания на кръвта. Умиращата култура на Изтока и възходът на европейската култура. За пчелите

Човек като течност и като въздушно същество. За така нареченото отравяне с олово, заболявания на кръвта и профилактиката им. Социална медицина. В течността проявява активност етерното, в газообразното – само душевното. Още за действието на абсента. Наименованието на дните на седмицата. Отмиращата източна култура; жителите на Азия постепенно натрупали огромни познания, но те вече не знаят какво да правят с тях. Ледниковият период преди четири-пет хиляди години. За раковините-фораминифери. За падането на Римската Империя и първоначалното разпространение на християнството. Тайната на пчелния кошер.

ОСЕМНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 10 февруари 1923 г.

Лечебното въздействие на металите и връзката им с планетите

Меркуротерапия при сифилистични заболявания. За това, как в древността хората постепенно са съпоставяли въздействието върху човека на планетите с въздействието на металите. Причини за възникване на сифилистичните заболявания. За трудовете на Василий Валентин. Църквата е преследвала науката, която е правела изследвания, излизайки извън пределите на Земята; примерът на патер Магер. Метали от растенията. Лечебните инстинкти на животното. Цветовите като лечебно средство за долната част на тялото; корените като лекарствено средство за всичко, свързано с главата. Зимните и летни сили на Земята и света на планетите. Кремъчната киселина и силите на човешката глава.

3. Р. Щайнер, „Формиране на съдбата и живот след смъртта“, (GA 157a):

ПЪРВА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 16 ноември 1915 г.

Духовният живот във физическия свят и животът между смъртта и ново раждане

Актуалност на въпросите за духовния свят в настоящето. Всеобхватност на духовния свят на човека като микрокосмос в сравнение със земното знание за това. Животът между смъртта и новото раждане и кратката продължителност на земния живот. Регулираното обхващане и индивидуализиране на общочовешката основа на наследствения поток при встъпването в земния живот. Необходимост от непрекъсната представа за аза за здравия дневен живот. Порядък на живота след смъртта. Запазване на азавото съзнание благодарение на специалния характер на обзора на живота. Значение на момента на смъртта за укрепване на азавото съзнание. За духовно-научното изследване на съня и връзката със същността и продължителността на състоянието в Камалока. Памет след смъртта за преработеното по време на сън. Характер на живота след смъртта на починалите в млада възраст. Тяхната помощ за душите, които скоро ще се инкарнират и техният по-силно духовно пронизан ретроспективен обзор. Значение на смъртта на много млади хора за еволюцията на човечеството: освежаване на духовния живот за бъдещето.

ВТОРА ЛЕКЦИЯ, 18 ноември 1915 г.

Преживяване на влиянията от последното земно битие и неговото трансформиране в сили за следващата инкарнация

Смъртта на ръководителката на Мюнхенския клон Софи Щинде. Необходимост от търсене на по-дълбоки взаимовръзки в тежките събития от съвременността. Сравнение с големите битки в началото на Средновековието: влияние върху формирането на Европа за следващите столетия в политическо, както и в духовно-културно отношение. Сравнение на духовната сила на християнството в катакомбите със силата, която трябва да се разгърне за вътрешна духовно-научна работа в настоящето. Значение и задача на живота в антропософските клонове. Формиране на азавото съзнание след смъртта чрез „опиране“ на преживяното преди това в панорамата на живота, както по време на земния живот се опираме на физическото тяло. Животът в камалока: привикването към живота в един свят от души и същества като вътрешно преживяване на човека. За разпознаването на другите души. Ретроспективно преживяване на въздействията от земните дела. Развитие на силите за изравняване на кармата. По-активна външно и по-укрепена вътрешно жизнена позиция и връзката им със смъртта преди или след 35-та година в последния земен живот. Времена на разцвет и на отмиране в историята на човечеството: смъртта на много хора като семе за по-късен духовен разцвет.

ТРЕТА ЛЕКЦИЯ, 20 ноември 1915 г.

Основи на душевния живот и духовният живот след преждевременна смърт

Съставни части на човешката природа през следатлантските епохи. Изграждане на съзнателната душа в настоящето чрез връзката, в която влиза азът с физическото тяло. Скриване на по-дълбоката мъдрост на етерното тяло, на ясновидското знание на астралното тяло и на висшите ясновидски сили на висшия аз. Развитие на човека като лично завоевание и разработване на тези сили. Значението на многото жертвени смърти. Обратно внасяне в земния живот на неизразходваните сили на етерното тяло, астралното тяло и аза. Разликата между „битието“ в земния живот и в живота след смъртта: там „е“ (съществува) само това, което бъде активно внесено в имажинация. Предметно наличното битие на земното там представлява пречка. Идеализъм в земното: сила срещу материализма, свидетелство за „несъществуващото“, което обаче трябва да бъде. Преминалите през жертвена смърт души като „идеалисти на духовния свят“: вестители на висшите духовни задачи в земния живот. Тяхната свързаност с общочовешкото на Земята също и по време на живота след смъртта. Влияния от жертвената смърт в следваща инкарнация. Зависимост на бъдещето на Земята от плодовете на жертването на живота.

ЧЕТВЪРТА ЛЕКЦИЯ, 7 декември 1915 г.

Връзка между духовния и физическия свят с оглед на живота след смъртта

Радикална промяна в отношението към някой човек след неговата смърт. Разлика между спомена за нещо минало и за покойните. Възприятие на покойния във връзка със земния свят, свързаните с него души и спомените на тези души за него. Въпросът за значението на последните за починалия. За живота с един голям въпрос. Същност на художественото представяне: внасяне на духовното като вълшебство в протичането на необходимите земни процеси. Вътрешно съответствие на това за мъртвите: в закономерността на техния живот след смъртта е да преживяват спомените на земните хора за тях като проблясък на красота. Дълбоката връзка между земния и духовния свят. Всеобхватното „знание“ на астралното тяло в сравнение със знанието и намеренията на горното съзнание. Въздействието на ангела хранител в астралното тяло. Тънката подвижна граница между управлението на висшата мъдрост и съзнателните намерения на човека. Опасности за ръководенето на живота, когато егоизмът прониква в по-дълбоките области на астралното тяло. Превъзможване на егоизма чрез разширяване на интересите и духовно усилие. „Остаряване“ на физическото тяло и „подмладяване“ на етерното тяло.

ПЕТА ЛЕКЦИЯ, 14 декември 1915 г.

За подсъзнателните душевни импулси

Двойствената същност на човека: доколкото човекът има обикновено съзнание, благодарение на физическия си инструмент, и доколкото у него живее едно по-дълбоко, създаващо връзка съзнание на „вътрешния наблюдател“. Подвижната граница помежду им. Споменът в обикновеното съзнание и неговото преобразуване, благодарение на позоваването на по-дълбокия човек. Обсъждане на новелата „Съветник Айзенхарт“ от А. фон Бергер: пример за наличния стремеж към духовното и възможността за прозиране на вътрешни взаимовръзки, но оставане в сферата на необвързаното на новелистичната форма. Двете посоки към духовното: пробиване на външното було на природните явления и потапяне в процеса на образуване на възприятията, от една страна. Пробиване на булото на душевния живот, от друга страна. Взаимовръзката на духовното укрепване и процесите на смъртта. Телесността като „край на Божия път“ (Йотингер) и изходна точка на бъдещия живот. Задача на настоящето е да се разберат духовните взаимовръзки. Оставащата в подсъзнателната област пречка: страх от духовното и вътрешна съпротива срещу обхващането от свръхсезивните сили.

ШЕСТА ЛЕКЦИЯ, 19 декември 1915 г.

Коледната мисъл и тайната на аза

Враждебност сред хората и мисълта за обединяващата свързаност с Исус Христос. Връзка на историята на сътворението с тайнството на Рождество. Легендата за Дървото на познанието и дървото на кръста. За преобразуването на луциферическия принцип, който е навлязъл непредопределено в еволюцията на Земята и човечеството, чрез Мистерията на Голгота. Тайната на аза. Неговото „оставане“ в духовния свят след най-ранното детство. Спомен на човечеството за тази човешко-божествена част, благодарение на Рождество – празника на всемирното дете. Възникване на коледните църковни пиеси и техните представления. Една книга на Е. Хекел. Възможност с днешното мислене да се стигне до безсмисленост на земното битие, както и до проникване до духовния смисъл на земното съществуване. Силата на детското начало у някои специални хора. Й. Г. Фихте. За импулсирането чрез Коледната мисъл.

СЕДМА ЛЕКЦИЯ, 21 декември 1915 г.

Затъмнение на днешния духовен живот и занемареното мислене на нашето време

Въведение към рецитацията на „Песен за съня на Олаф Остезон“. Сили на смъртта и зародиш на живота в същностното ядро на човека. Съвременната тъмна културна епоха във връзка с духовното познание: вярата в авторитета на специалистите. Занемареното мислене. Ограниченост на критицизма. Абсурдност на „Критика на езика“ на Ф. Маутнер и неговото учение за случайните сетива. Самодоволството в това мислене. Съвместна работа на Луцифер и Ариман в него. Необходимо включване на развитие и подвижност в закостенялото мислене. Христовото събитие. Апостол Павел. Недоказуемост на Христовото събитие за историческо-материалистическото мислене. Неговата само духовна познаваемост. Тайнството на Рождество. Новелата „Планински кристал“ на А. Щифтер.

4. Р. Щайнер, „Животът между смъртта и новото раждане“, (GA 141):

ПЪРВА ЛЕКЦИЯ, 5 ноември 1912 г.

Волята за истина като изходна точка на антропософския стремеж. Дейност и познание в духовния свят. Граничната 1899 година във връзка с вътрешния избор на човека за духовен живот. Животът след смъртта във визии. Големите творби на изкуството като откровения на духовни истини. Омир. Микеланджело. Окултизъм и изкуство. Духовното познание и взаимоотношенията между хората. Изграждането на един истински морал за бъдещето. Животът след смъртта. Зависимост на живота в сферата на Меркурий от моралното състояние, а в сферата на Венера – от религиозното настроение в предишния живот. Мислите като факти в духовния свят. Необходимост от връщане във физическо тяло за коригиране на погрешните мисли и изравняване на кармата.

ВТОРА ЛЕКЦИЯ, 20 ноември 1912 г.

Аз и азово съзнание в живота между раждане и смърт. Развитие на азовото съзнание при детето чрез конфликт с външния свят. Постепенно разрушаване на телесните обвивки до смъртта и повторното им изграждане в живота между смърт и ново раждане. Животът след смъртта. Разширяване на човека в планетните сфери. Сфера на Луната: камалока. Сфера на Меркурий: хора с морално предразположение в своя живот като социални същества, хора с неморално предразположение като отшелници. Сфера на Венера: религиозно душевно настроение като предпоставка за обединение с други същества. Разделение според вероизповедания и светогледи. Сфера на Слънцето: разбиране на всички души и вероизповедания като подготовка за разбирането на Мистерията на Голгота. Религиозно-егонистичният елемент на древните народи и расовите религии. Християнството като вероизповедание за всички хора. Отношението на човека към Христос и Луцифер в сферата на Слънцето. Изграждане на новото етерно тяло. Преминаване през сферите на Марс, Юпитер и Сатурн. Подготовка чрез духовно-научното разбиране на Мистерията на Голгота.

ТРЕТА ЛЕКЦИЯ, 3 декември 1912 г.

Непроменяемост на човешките отношения към други души след смъртта. Техника на кармата. Влияние на живите върху мъртвите. Промяна на условията на умрелите в камалока чрез четене. Въздействие на мъртвите във физическия свят чрез сферата на възможностите на живота. Възможни събития като израз на действието на духовни сили. Светът на възможностите като реална мирова аура; нейната връзка с кармата. Самопонятност на душевната същност по отношение на телесното. Свързаност на душевния живот със силите на Слънцето и планетите. Човекът като сродник на макрокосмоса. Христос, великото слънчево същество, което връща на човека изгубеното чувство на родство с макрокосмоса. Потвърждение на резултатите от окултните изследвания чрез съобразно мислене над обикновения живот.

ЧЕТВЪРТА ЛЕКЦИЯ, 10 декември 1912 г.

Разрушителни процеси по време на съзнателното будно състояние и възстановителни процеси по време на съня в сравнение с гравитните сили на звездния свят в живота след смъртта. Сън и смърт от гледната точка на ясновиждащото съзнание. Аурата на човека в будно състояние и по време на сън. Съставни части на азовата аура на спящия човек. Промяна на човешкото душевно настроение в следващите една след друга културни епохи. Съпреживяването на звездните процеси в египетската епоха. Спомен за древното виждане в гръцко-римската епоха. Платон и Аристотел. Изчезване на този спомен и въвеждане на Коперниковия мироглед. Възвръщането на забравени влияния на древните епохи чрез духовната наука. Преобразуване на духовните учения в оживяващи сили в живота между смърт и ново раждане.

ПЕТА ЛЕКЦИЯ, 22 декември 1912 г.

Въздействието на Християн Розенкройц във връзка с Христос и Мистерията на Голгота. Земната дейност на Гаутама Буда. По-нататъшното му въздействие от духовния свят в западноевропейския поток на развитие. Франциск от Асизи. Мистерийните центрове на Черно море през 7 и 8 век. Еволюцията на Земята и еволюцията на Марс. Низходящото развитие на Марс до 16 век. Въздействието на упадъчните сили върху душата на Коперник. Николай Кузански. Опасност от разделение на човечеството на две категории: на хора, живеещи само по материалистичен начин, и на такива, които практикуват само духовен живот в смисъла на Франциск от Асизи. Преодоляването на тази опасност чрез Християн Розенкройц: изпращане на Буда за космическа дейност на Марс в началото на 17 век. Изкупителното му дело като начало на едно ново възраждане на Марсовата култура.

ШЕСТА ЛЕКЦИЯ, 7 януари 1913 г.

Към разбирането на Христовия импулс и Мистерията на Светия Граал. Прибавяне на учението за реинкарнацията и кармата към розенкройцерските, обусловено от отношението на съвременния човек към света. Въпросът за безсмъртието. Истинският аз и представният аз. Дейността на аза през първите години от живота: учене да се ходи, говори и мисли. Човешката форма като дар на духовете на формата. Преодоляване на луциферическите духове, които дават на човека елемента на тежестта. Себеизживяване на човека в неговата форма. Диференциране на човешките органи, например на ръцете и главата. Развитие на мозъка в лемурийската и атлантската епоха. Изживяване на „представния аз“ в будното състояние на физическия земен живот. Оживяване на истинския аз в живота между смърт и ново раждане.

СЕДМА ЛЕКЦИЯ, 14 януари 1913 г.

Седемгодишните периоди в живота на човека. Събития, пресичащи тези периоди. Принципът на формата като израз на дейността на духовете на формата до смяната на зъбите. Задържане на растежа като израз на изостаналите луциферически духове на формата. Промени в душевния живот на човека. Властта на отделни авторитети в по-ранни времена. Възникване и същност на „общественото мнение“. Учението на Павел за първия и за по-висшия Адам. Значение на Христовия импулс за живота между смъртта и новото раждане. Повеждане на хората към независимост преди и след Мистерията на Голгота от духовете на третата йерархия. Дейността на Буда в сферата на Марс като уравнивяване на влиянието на луциферическите същества. Напредъкът на човешката еволюция. Освобождение от подчовешкото „обществено мнение“ чрез укрепване на вътрешната същност на човека. Появата на нови душевни качества в по-късна възраст от живота на човека.

ОСМА ЛЕКЦИЯ, 11 февруари 1913 г.

Природните царства като споменна представа за боговете. Паметта на човека. Физическото наблюдение на света като противоположност на мировото разглеждане от гледната точка на съня. Разрушителният процес в човешкия организъм като предпоставка за неговия душевен живот и духовното му развитие. Животът между смърт и ново раждане. Човешкото тяло като външен свят, Универсумът като вътрешност на човека. Подготовка за следващото земно битие. Регулиране на унаследяваните качества от духовния свят. Духовно разглеждане на „разформированото се“ човешко тяло при ясновидското пробуждане по време на сън и на формиращото се човешко тяло в живота между смърт и ново раждане. Процесът на умирање на Земята. Душевното развитие след египетската епоха: спускане от духовното към подсетивното наблюдение на света (съвременна физика). Опасност от опустяване на живота в следващите инкарнации. Духовно-научните понятия и идеи като вътрешна жизнена сила за следващите инкарнации.

ДЕВЕТА ЛЕКЦИЯ, 4 март 1913 г.

Организиране на живота след смъртта в зависимост от поведението в земния живот. Достигане до разбиране за даровете на йерархиите в живота между смърт и ново раждане чрез приемането на духовни идеи по време на земния живот. Човекът в живота след смъртта като сътрудник на духовните същества, които действат изграждащо или разрушаващо в света. Мисия на антропософията: прокарване на мост над пропастта между живите и мъртвите. „Четене на мъртвите“. Описание на индивидуални взаимоотношения. Преобразуване на живота чрез антропософията.

ДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 1 април 1913 г.

Единство между описанието на живота между смърт и ново раждане в книгата „Теософия“ (от вътрешна душевна гледна точка) и изложението в тези лекции (във връзка с космическите отношения). Лунната сфера или времето на камалока. Сферата на Меркурий: „регионът на душевната светлина“. Сферата на Венера: „регионът на действителната душевна сила“. Слънчевата сфера: „регионът на същинския душевен живот“. Окончателно освобождение от последната инкарнация. Сферата на Марс: „континенталната област“ на царството на духовете, светът на първообразите на физическия живот. Сферата на Юпитер: „океанската област“; освобождение от религиозното вероизповедание. Сферата на Сатурн: „въздушната област“. Звездното небе: четвъртата област на царството на духовете. Импулсиране на външния културен напредък от звездния Космос извън сферата на Сатурн. Импулсиране на вътрешния напредък на човечеството от живота на Слънцето.